

ZVIERATÁ

MÓDA

HISTÓRIA

TRANSPORT

ŠPORT

NAŠE TELO

TANEC

VEDA

MEDICÍNA

PRVÁ ENCYKLOPÉDIA

PRÍRODA

UMENIE

DINOSAURY

VESMÍR

MATYS

CHCEŠ VEDIEŤ VŠETKO?

Chceš vedieť všetko? Prvá encyklopédia

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Ilaria Barsotti

Chceš vedieť všetko? Prvá encyklopédia – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

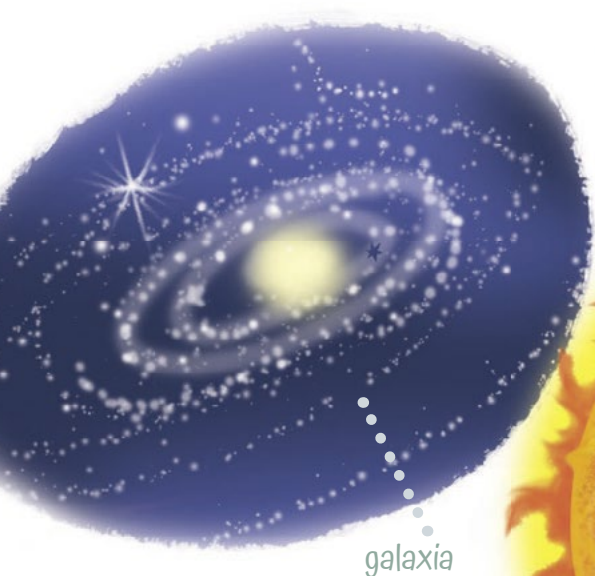
ALBATROS **MEDIA**

CHCEŠ VEDIEŤ VŠETKO?

PRVÁ ENCYKLOPÉDIA

MATYS

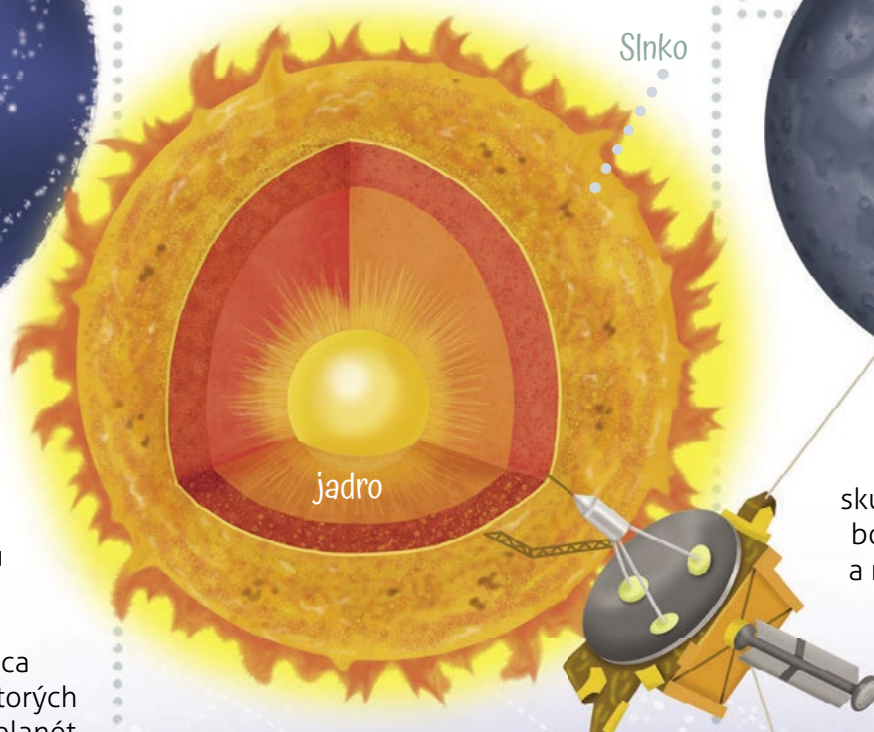

galaxia

Slnko je naša najbližšia hviezda. Zem sa točí okolo neho spolu s inými planétami a ich malými družicami. Spolu tvoria **slnčnú sústavu**.

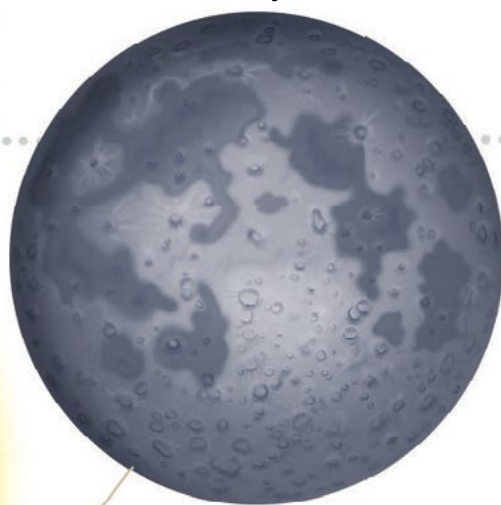
Vo vesmíre sú tisíce, dokonca milióny až miliardy hviezd, z ktorých každá má svoj vlastný systém planét. Súbor hviezd sa nazýva **galaxia**.

Slnko je oveľa väčšie ako Zem a je žeravé. Svetlo a teplo, ktoré sa k nám dostávajú, sú spôsobené nepretržitým horením.

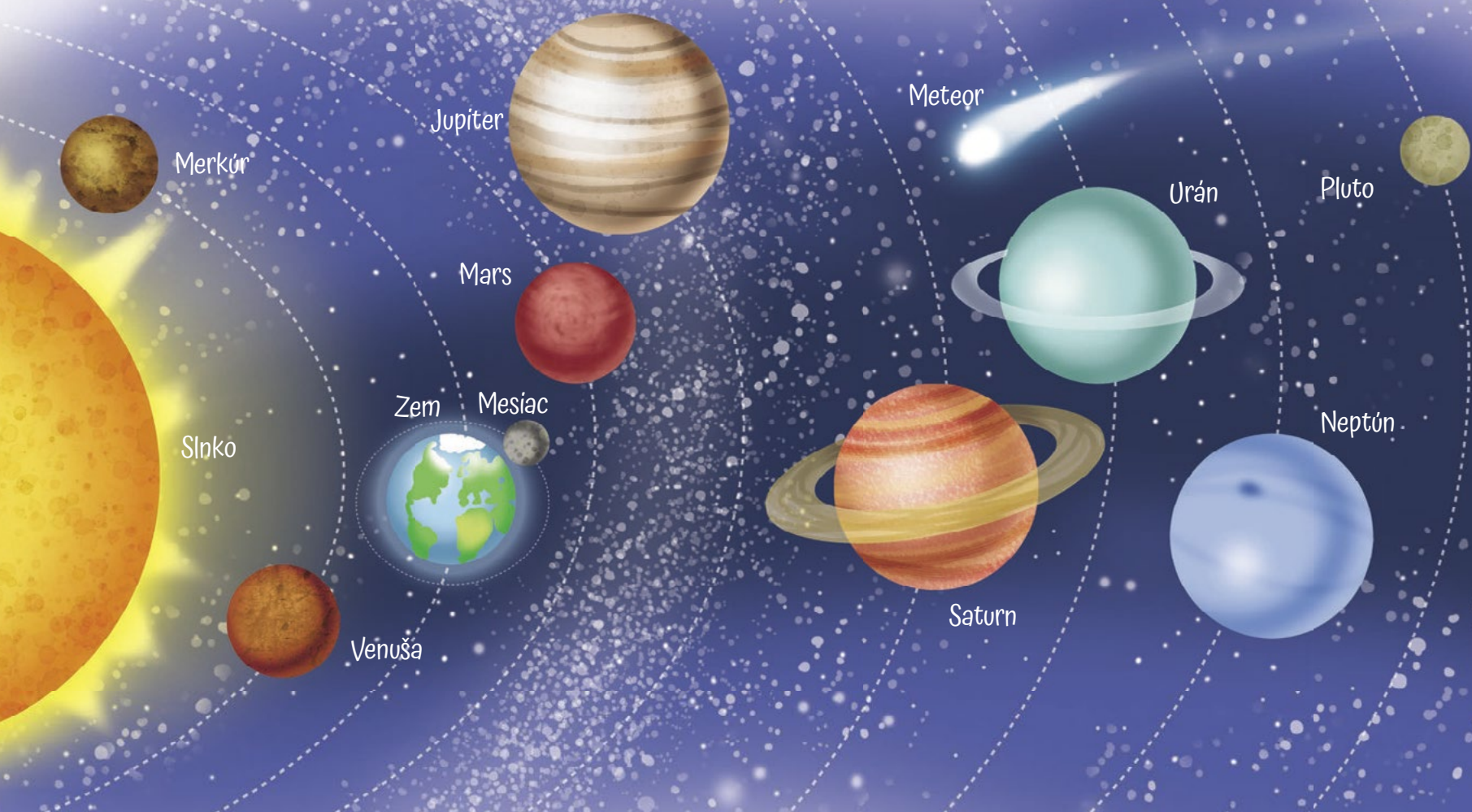
Slnko

jadro

Mesiac je naša prirodzená družica. Otáča sa okolo Zeme, pričom jedno otočenie trvá niečo vyše dvadsaťsedem dní. Medzitým sa Mesiac otáča okolo svojej osi a ukazuje nám vždy tú istú stranu.

Pluto, ktoré obieha po okraji slnečnej sústavy, je skutočne malé a studené. Dlhو bolo považované za deviatu a najmenšiu planétu slnečnej sústavy, ale v roku 2006 ho vedci kvôli jeho vlastnostiam zaradili medzi **trpasličie planéty**.

Merkúr

Jupíter

Mars

Zem

Mesiac

Slnko

Venuša

Meteor

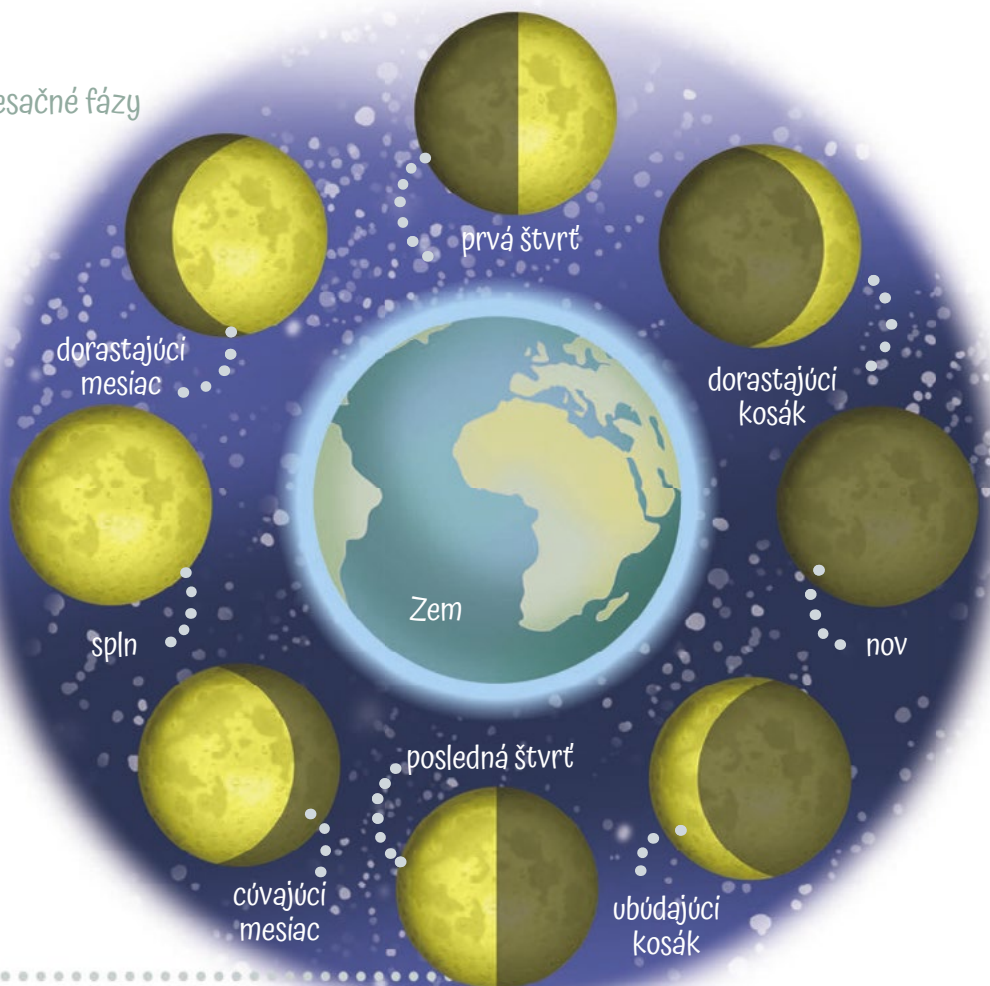
Urán

Pluto

Neptún

Saturn

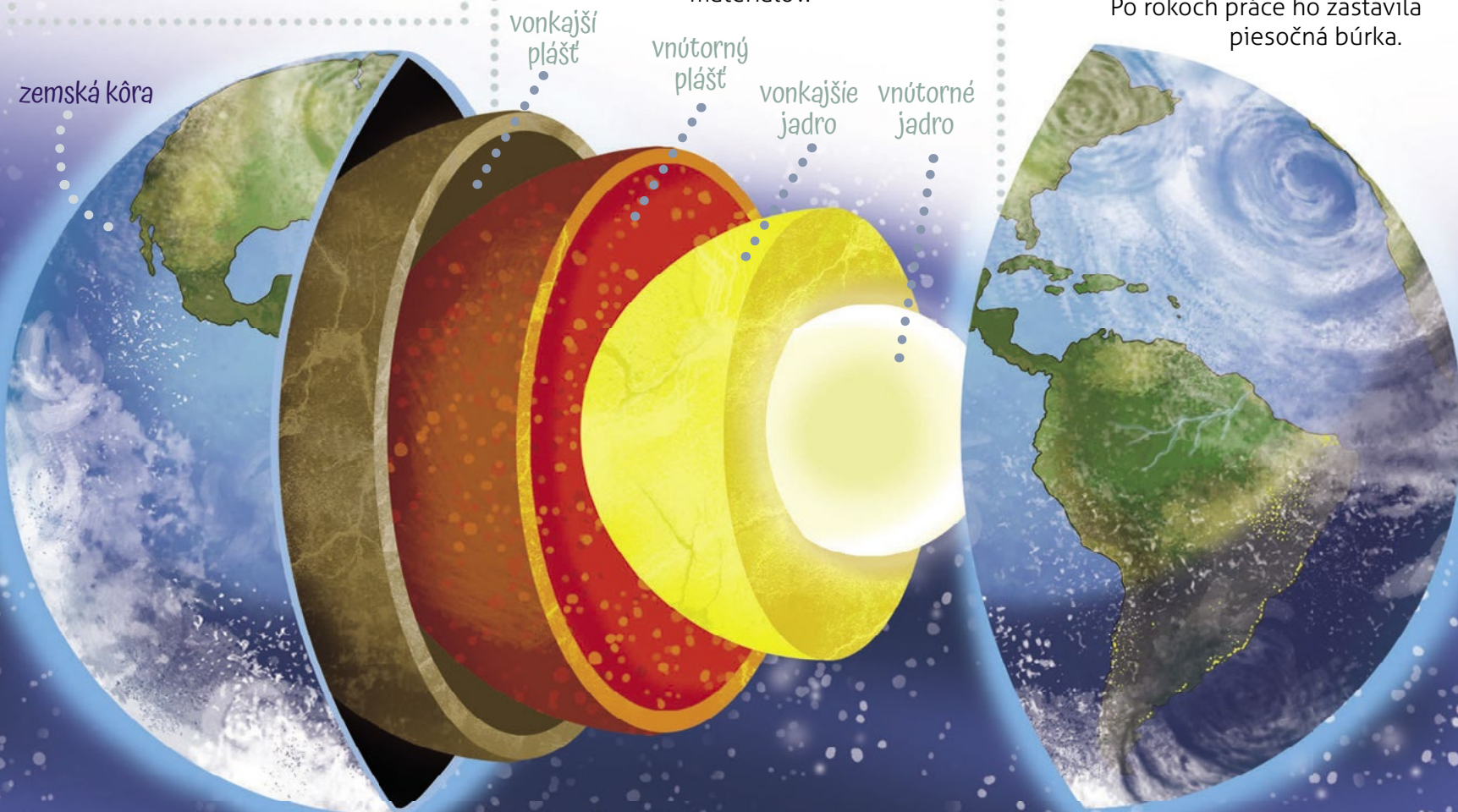
mesačné fázy

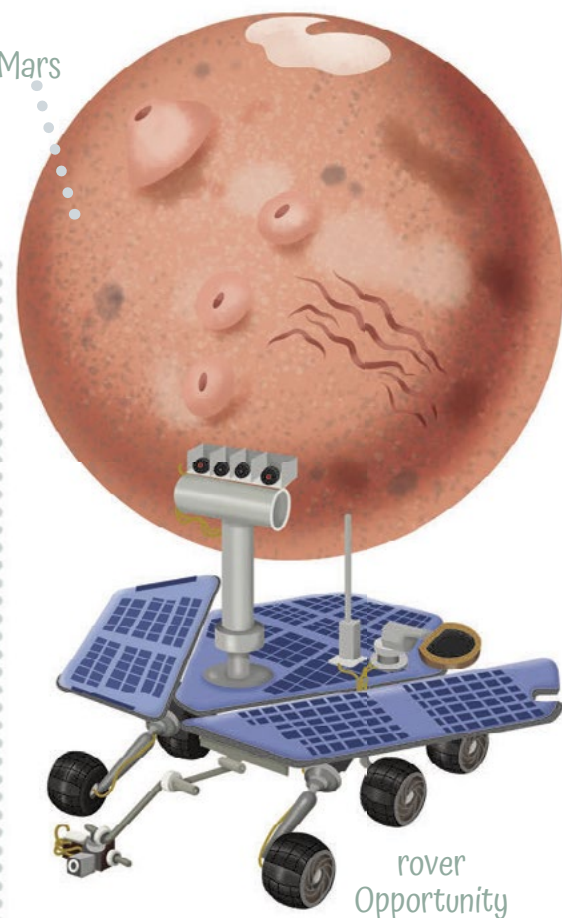
Pri pozorovaní Mesiaca počas noci vidíme, ako každú noc mení svoj tvar. Časť Mesiaca, ktorú vidíme osvetlenú, závisí od úseku obežnej dráhy, v ktorej sa práve nachádza pri obehu okolo našej planéty.

Na Zemi prebiehajú neustále zmeny, aj keď len veľmi pomaly. Povrch, na ktorom sa nachádzame my, sa nazýva **zemská kôra**. Pokrýva vrstvu rozžeravených roztavených materiálov.

zemská kôra

Mars

Mars, „červená“ planéta, bol preskúmaný človekom. Slávny rover Opportunity tam pristál v roku 2004. Po jeho povrchu prešiel viac ako 42 kilometrov pozorujúc okolie, ktoré ho obklopovalo svojimi kamerami. Po rokoch práce ho zastavila piesočná búrka.

4 Prírodné úkazy

Po celom svete sa nachádzajú majstrovské diela prírody vytvorené silou živlov, ako je dážď a vietor, ktoré ich vyformovali do neuveriteľných tvarov.

komíny
z oblasti Ürgüp

V Ürgüpe v Kapadócií príroda vytvorila fantastickú scenériu tvoriacu skalné mestá s jedinečným tvarom hríbov. Láva a popol nahromadené sopečnými erupciami boli postupne vymodelované tak, že vytvorili pyramídy zo skál nazývané „rozprávkové komíny“.

Gejzír Strokkur na Islande je známy silou vytrysknutia vody až do výšky tridsiatich metrov. Toto veľkolepé predstavenie sa opakuje každých 4-8 minút.

gejzír
Strokkur

Stolové hory sa týčia až 600 metrov nad piesočnými dunami.

Uluru

Na severe Austrálie sa uprostred rozľahlej planiny vyníma monolit z červeného pieskovca. Tento skalný blok vysoký viac ako 340 metrov s takmer kolmými stenami je viditeľný z veľkej diaľky a mení farbu pri východe a západe slnka.

Pamukkale

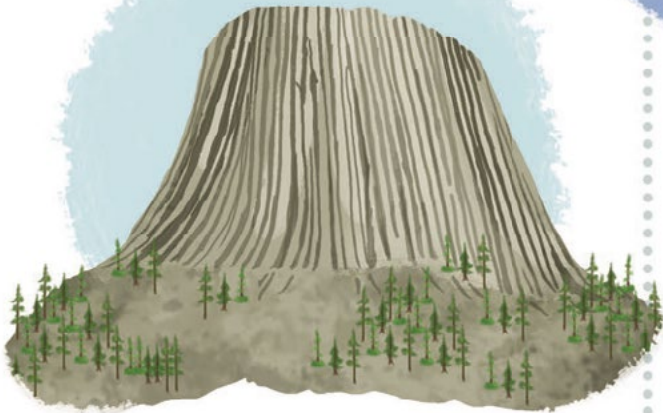
Pramene v Pamukkale sa nachádzajú v Turecku. Sú to termálne pramene, ktoré vytvorili komplex trblietavých bazénov potiahnutých vrstvami snehovobielych minerálnych solí.

Kopce Guilin

Na severovýchode Wyomingu sa týči impozantná silueta **Diablovej veže**. Plochý vrchol hory dosahuje výšku 265 metrov.

Diablova veža

Diablova veža je unikátny **čadičový stĺp** s takmer valcovitým tvarom, pochádzajúci zo sopečnej erupcie. Hora, ktorú vytvorila láva vyvierajúca z hĺbín zeme, má strmé steny týčiace sa nad hlbokými roklinami.

Kopce Guilin, večne zahalené jemnou hmlou, sa týčia pozdĺž rieky Li. Obklopujú mesto Guilin ako obrie zuby bájneho čínskeho draka.

Niagarské vodopády

Niagarské vodopády patria medzi najpôsobivejšie na svete s prietokom takmer 6 miliónov litrov vody za sekundu.

Jaskyňa Fingal sa nachádza na ostrovčeku Staffa. Je tvorená čadičovými stĺpmi vulkanického pôvodu. Okrem vzhľadu je ohromujúci aj zvuk vytvorený vlnami, ktoré udierajú o pobrežie, a tak jaskyňa pôsobí ako gotická katedrála.

jaskyňa Fingal

Monument Valley je miesto, ktoré sa kedysi nachádzalo pod hladinou mora. Ústup vôd zanechal nížinu poznačenú **hlbokými priehlbínami**. V tejto vyprahnutej oblasti vidíme skalné bloky nazývané stolové hory s nezameniteľným vežovitým tvarom vymodelovaným eróziou vody a vetra.

Monument Valley

